

Wprowadzenie do Martyrologium rzymskiego ***(przekład studyjny)***

I

ŚWIĘTOŚĆ W EKONOMII ZBAWIENIA

Powszechne powołanie ludzi do świętości

1. Bóg Ojciec pragnie, aby wszyscy ludzie stworzeni na obraz Boży (por. Rdz 1, 26-27) zostali zbawieni i doszli do poznania prawdy (por. 1 Tm 2, 4), którą jest Jezus, Chrystus Pan, droga ludzi do Ojca (por. J 14, 6). Wszyscy zatem, ale przede wszystkim chrześcijanie każdego stanu i zawodu, zostali powołani do pełni życia chrześcijańskiego i do doskonałej miłości; dzięki tej świętości także w społeczności ziemskiej rozwija się bardziej godny człowieka sposób życia¹.

2. Zapewne Bóg Ojciec, odnawiając wszystko w Chrystusie (por. Ef 1, 10), objawił swoją wolę, a mianowicie uświęcenie ludzi (por. 1 Tes 4, 3), które przez Chrystusa, z Chrystusem i w Chrystusie² nieustannie w życiu chrześcijan coraz bardziej wzrasta na większą chwałę jedynej i niepodzielnej Trójcy oraz celem przysporzenia świętości Kościołowi³.

3. Ponieważ Bóg sam jest święty (por. 1 P 1, 16), przeto, by wszyscy byli jedno w Chrystusie Jezusie (por. J 11, 51-52), wyrzywa ich z mocy ciemności i przenosi do królestwa Syna swego umiłowanego (Kol 1, 13) oraz zespala ich w swojej świętości i w mocy Ducha Świętego na powiększenie chwały swej łaski (por. Ef 1, 6. 12).

Świętość w tajemnicy Chrystusa

4. Nauczyciel i wzór, Jezus Chrystus Pan, Boży Syn, którego wraz z Ojcem i Duchem czcimy jako „jedynego świętego”⁴ i który jest źródłem wszelkiej świętości i początkiem cnót, głosił wszystkim i poszczególnym uczniom świętość życia, którego sam jest i twórcą, i sprawcą: „Bądźcie więc wy doskonali, jak doskonały jest Ojciec wasz niebieski” (Mt 5, 48)⁵. W samej tajemnicy Ojca, którą jest Chrystus, chrześcijan umacnia Duch Święty w chrzcie oraz ich zagrzewa do oczekującej walki, aby osiągnęli niewiedzący wieniec chwały (por. 2 Tm 4, 7-8; 1 Kor 9, 25; Ap 2, 10) we wspólnocie wszystkich świętych⁶. Chrześcijanie sami w Chrystusie Jezusie, zgodnie z Jego zachętą: „Jeśli kto chce pójść za Mną, niech się zaprze samego siebie, niech weźmie krzyż swój i niech Mnie naśladuje” (Mt 16, 24; por. Mk 8, 34; J 12, 26), starają się tak być naśladowcami Zbawiciela, aby wsparci wiarą, nadzieją i miłością, za

¹ Sob. Wat. II, Konstytucja dogmatyczna o Kościele *Lumen gentium*, 40.

² Zob. *Mszal Rzymski*, Doksologia modlitw eucharystycznych.

³ Sob. Wat. II, Konstytucja dogmatyczna o Kościele *Lumen gentium*, 47.

⁴ Zob. *Mszal Rzymski*, hymn *Chwała na wysokości*.

⁵ Zob. Sob. Wat. II, Konstytucja dogmatyczna o Kościele *Lumen gentium*, 40; Orygenes, *Komentarz do Rzymian*, 7,7 (PG 14,1122B); Ps. Macarius, *O modlitwie*, 11 (PG 34,861AB); Tomasz z Akwinu, *Suma teol.*, II-II, kw. 184, a 3.

⁶ Zob. *Mszal Rzymski*, *Prefacja I o świętych*.

pośrednictwem braci żyjących już w Chrystusie odnaleźli sposób życia prowadzący do wypełnienia tajemnic zbawienia, aby byli pobudzeni ich znakomitym przykładem i dzięki pobożnemu wstawiennictwu nieustannie byli otoczeni opieką⁷.

Świętość w życiu Kościoła

5. Bóg Ojciec dzięki godnemu podziwu wyznaniu złożonemu przez świętych obdarowuje swój Kościół nieustannie nową mocą i okazuje wiernym najpewniejsze znaki swojej miłości⁸.

Chrystus Pan także miłuje Kościół jako swoją oblubienicę, za którą wydał samego siebie, aby ją uświęcić (por. Ef 5, 25-26), i przyłączył go do siebie jako swoje ciało oraz obdarzył darem świętości na chwałę Boga⁹.

Duch Święty ożywia to Ciało Chrystusa, aby otrzymało od niego świętość, z nim uwielbiło królestwo prawdy i życia, królestwo mianowicie świętości i łaski, królestwo sprawiedliwości, miłości i pokoju¹⁰; w nim wszyscy wierni z niewoli zepsucia przechodzą do wolności chwały dzieci Bożych (por. Rz 8, 21).

6. Stosownie do tego święty Kościół musi być nieustannie oczyszczany¹¹. Do niego jednak w Chrystusie wezwani zostali wszyscy ludzie i w nim, przez łaskę Boga wszechmogącego, mają cieszyć się wspólnotą świętych, dopóki nie dopełni się na końcu czasów ich chwalebna komunია w Chrystusie. Kościół jako Matka świętych gorliwie troszczy się zawsze, aby wierni pielęgowali powołanie do świętości i do niej dochodzili. Zwłaszcza we współczesnych warunkach nowej ewangelizacji niezwykle ważną rzeczą jest, aby cała droga pasterzowania znalazła się w samej świętości, którą należy rozumieć nie jako nadzwyczajną drogę przeznaczoną tylko dla niektórych, lecz jako dążenie wszystkich wiernych do pełni życia chrześcijańskiego i doskonałej miłości¹².

II

PAMIĘĆ O ŚWIĘTYCH, CZYLI KULT

Pamięć o życiu Chrystusa w życiu świętych

7. Najłaskawszy Ojciec, który przez Syna swojego umiłowanego, będąc zarówno Stwórcą rodzaju ludzkiego, jak i jego najłaskawszym Odnowicielem¹³, przy pomocy Ducha Świętego ukazuje każdemu wiernemu chrześcijaninowi przykład dzięki obcowaniu świętych, przez komunię – współuczestnictwo, a przez wstawiennictwo – pomoc¹⁴.

8. Kościół zaś wyznaje cudowną Tróję w samych świętych, którzy ukazują wszystkim ludziom żywą obecność Zbawiciela w świecie i prawdziwą naturę samego Ko-

⁷ Zob. *Mszal Rzymski, Prefacja II o Świętych*.

⁸ Tamże.

⁹ Sob. Wat. II, Konstytucja dogmatyczna o Kościele *Lumen gentium*, 39.

¹⁰ Zob. *Mszal Rzymski, Prefacja o Chrystusie Królu wszechświata*.

¹¹ Zob. *Mszal Rzymski, Porządek Mszy: Wyznanie wiary*; Sob. Wat. II, Konstytucja dogmatyczna o Kościele *Lumen gentium*, 8.

¹² Zob. Jan Paweł II, List apost. *Novo Millennio ineunte*, 6 stycznia 2001, n. 30, AAS 93 (2001) s. 27.

¹³ Zob. *Mszal Rzymski, Prefacja zwykła III*.

¹⁴ Zob. *Mszal Rzymski, Prefacja I o Świętych*.

ścioła, szczególnie jako obrazu Bożej świętości. Z niej rodzą się te uczynki świętych, które równocześnie są ukazaniem cudów Chrystusa¹⁵.

9. Wszelkie bowiem liturgiczne wspomnienie świętych ukazane w życiu Kościoła ze swej natury zmierza do Chrystusa i kończy się w Tym, który jest „koroną wszystkich Świętych”¹⁶, i przez Niego w łączności z Duchem Świętym zmierza do Ojca, który jest cudowny w świętych swoich i w nich jest uwielbiany (por. 2 Tes 1, 10)¹⁷.

10. Życie świętych bowiem na przestrzeni czasu jest jakby kontynuacją lub wspomnieniem życia Chrystusa i jaśnieje w doczesności, ukazując chwałę Zmartwychwstałego¹⁸, i w chwale niebios niby gwiazda od gwiazdy różniąca się jasnością (por. 1 Kor 15, 40-41) jest ukazywane wiernym chrześcijanom: „wszystko przemija, chwała świętych trwa w Chrystusie, który wszystko odnawia, a sam pozostaje”¹⁹.

11. Dlatego to właśnie liturgiczne wspomnienie świętych nie polega na tym, że wiernym ukazuje tylko ich przykłady jako godne naśladowania, ale raczej na tym, że jedność całego Kościoła umacnia się w Duchu (por. Ef 4, 1-6). Jak bowiem chrześcijańska wspólnota wędrowców doczesności doprowadza nas bliżej do Chrystusa, tak obcowanie ze świętymi łączy nas z Chrystusem, z którego jako ze źródła i głowy wypływa wszelka łaska i życie Ludu Bożego²⁰.

12. Dlatego dzień przejścia świętych z tego życia do wiecznego obcowania opiera się na życiu Chrystusa, a mianowicie na Jego Tajemnicy Paschalnej, i słusznie bywa nazywany „dniem narodzin”, bo nim rzeczywiście jest, i w świętej liturgii tak bywa zazwyczaj określany.

Kult świętych

13. Kościół pielgrzymujący od samych początków swojego istnienia czcił Apostołów i męczenników Chrystusa, którzy przez wylanie swej krwi, na wzór Zbawiciela cierpiącego na krzyżu, w nadziei zmartwychwstania dali najwyższe świadectwo wiary i miłości (por. Ap 22, 14)²¹.

14. Dlatego zgodnie z właściwą tradycją czci świętych w Kościele²² powierza on szczególnej i synowskiej czci wiernych Najświętszą Maryję zawsze Dziewicę, Matkę Bożą, którą Chrystus ustanowił Matką wszystkich ludzi, oraz popiera prawdziwy i autentyczny kult innych świętych²³.

15. Kult publiczny można oddawać tylko tym sługom Bożym, którzy na mocy aurytety Kościoła zostali zaliczeni w poczet świętych lub błogosławionych²⁴. Ich auten-

¹⁵ Zob. Sob. Wat. II, Konstytucja o liturgii świętej *Sacrosanctum Concilium*, 111.

¹⁶ Zob. *Liturgia godzin, Modlitwy na Uroczystość Wszystkich Świętych*.

¹⁷ Zob. Sob. Wat. II, Konstytucja dogmatyczna o Kościele *Lumen gentium*, 50.

¹⁸ Zob. Jan Paweł II, List apost. *Dies Domini*, 31 marca 1998, n. 78, AAS 90 (1998) s. 761.

¹⁹ Zob. Sw. Paulin z Noli, *Carmina*, XIV, 3-4: CSEL 50, 57.

²⁰ Zob. Pius XII, Encyklika *Mediator Dei*: AAS 39 (1947)ss. 581-582.

²¹ Zob. Sob. Wat. II, Konstytucja dogmatyczna o Kościele *Lumen gentium*, 50.

²² Zob. Sob. Wat. II, Konstytucja o liturgii świętej *Sacrosanctum Concilium*.

²³ Zob. *Kodeks Prawa Kanonicznego*, kan. 1186.

²⁴ Tamże, kan. 1187.

tyczne relikwie oraz wizerunki są otoczone czcią stosownie do tego, jak kult świętych w Kościele głosi cuda Chrystusa w Jego sługach i podaje wiernym odpowiednie przykłady do naśladowania²⁵.

16. Co do świętych archaniołów Michała, Gabriela i Rafała, aniołów stróżów oraz niezliczonych zastępów aniołów, którzy stoją przed obliczem wszechmocnego Boga i służą Mu dniem i nocą, nieprzerwanie kontemplując chwałę Bożego oblicza²⁶, a których imiona jedynie On zna, należy się im taki tylko kult, jaki dopuszczają księgi liturgiczne albo uznaje właściwa tradycja Kościoła.

Wspólnota świętych wyrażona w liturgii

17. W świętej liturgii cały Kościół w radosnym zjednoczeniu czci chwałę Bożego majestatu²⁷. Wszyscy bowiem, którzy należą do Chrystusa i mają Jego Ducha, są ściśle związani z jednym Kościołem i ze sobą w Nim [Chrystusie] zespoleni (por. Ef 4, 16).

18. Z tego wynika, że mieszkańcy niebios są z Chrystusem głębiej zjednoczeni, bardziej umacniają cały Kościół w świętości, uszlachetniają kult, jaki Kościół okazuje Bogu tutaj na ziemi, i wielorako przyczyniają się do jego większego zbudowania²⁸. Gdy wierni, naśladowując ich, idą śladami Chrystusa po drodze do Ojca, zawsze starają się okazywać sobie wzajemną pomoc. Rozważając ich życie w Chrystusie, szukają również światła do zbadania tajemnic Boga. Albowiem w życiu świętych, którzy będąc uczestnikami naszej ludzkiej natury, są jednak doskonałej na wzór Chrystusa ukształtowani (por. 2 Kor 3, 18), Bóg wyraźnie ukazuje ludziom swoją obecność i swoje oblicze. W nich sam do nas przemawia i daje nam znak swojego królestwa²⁹. Ujawnia się to w specjalny sposób u tych świętych, którzy obdarowani szczególnymi darami Ducha Świętego, zajaśniali nie tylko doskonałością życia, lecz również wzniosłością wiedzy. Nie należy tego rozumieć wyłącznie w sensie wiedzy teologicznej, ale także jako ową „wiedzę miłości”, która wypływa z oświecenia Ducha Świętego przez doświadczenie tajemnic Boga³⁰.

19. Przez wstawiennictwo świętych, w Chrystusie, wiecznym i najwyższym Kapłanie (por. Hbr 3, 1; 4, 14; 5, 10; 7, 26; 9, 11), Pośredniku między Bogiem i ludźmi (por. 1 Tm 2, 5), w Kościele nieustannie coraz bardziej wzrasta komunია, gdy sprawowana jest liturgiczna celebrowanie. Dokonuje się to szczególnie podczas celebrowania Eucharystii, gdy przez wyrażanie dziękczynienia zespala się cały Kościół, jednocząc się ze świętymi w niebie i czcąc pamięć wszystkich świętych³¹, oraz przy odmawianiu Liturgii Godzin, w której nigdy nie ustaje uwielbienie Świętej Trójcy za

²⁵ Zob. Sob. Wat. II, Konstytucja o liturgii świętej *Sacrosanctum Concilium*, 111; zob. też *Kodeks Prawa Kanonicznego*, kanony 1188-1190.

²⁶ Zob. *Mszal Rzymski*, Modlitwa Eucharystyczna IV, Prefacja.

²⁷ Zob. *Mszal Rzymski*, *Prefacje*, passim.

²⁸ Zob. Kor 12,12-27; Sob. Wat. II, Konstytucja dogmatyczna o Kościele, *Lumen gentium*, 49.

²⁹ Zob. Sob. Wat. II, Konstytucja dogmatyczna o Kościele, *Lumen gentium*, 50.

³⁰ Zob. Jan Paweł II, List apost. *Divini amoris scientia*: Sancta Teresia a Iesu Infante et a Sacro Vultu Doctor Ecclesiae universalis renuntiat, n. 7: AAS 90 (1998) s. 936; Sob. Wat. II, Konstytucja o Bożym Objawieniu *Dei Verbum*, n. 8.

³¹ Zob. *Mszal Rzymski*, *Modlitwa eucharystyczna I czyli Kanon Rzymski*, *Communicantes*.

pośrednictwem Jej świętych.

III

O MARTYROLOGIUM RZYMSKIM

Przymioty Martyrologium i jego natura liturgiczna

20. Z upływem wieków za godne zaliczenia do ksiąg stosowanych w liturgicznej celebracji na cześć Najświętszej Trójcy uznano również Martyrologium, którego liturgiczna natura stopniowo coraz bardziej się ujawniała.

21. Relacje między najstarszymi kalendarzami liturgicznymi a Martyrologium, po daniu stosownych wskazówek praktycznych dotyczących wzajemnych powiązań między nimi a celebrowaniem Boskich tajemnic, powoli odsłaniały jego właściwe przymioty aż do dzisiejszego stanu, gdzie szczególnie uwidacznia się cel i zastosowanie liturgiczne.

Odnowienie Martyrologium

22. W poprzednich wiekach Martyrologium było wielokrotnie poprawiane, a ostatnie jego nowe opracowanie zostało dokonane na mocy dekretu Soboru Watykańskiego II równocześnie z opublikowaniem innych odnowionych ksiąg liturgicznych; to nowe opracowanie Martyrologium, poddane uprzednio właściwym badaniom historycznym, winno być, w sposób odpowiedni, zgodne z innymi księgami rytu rzymskiego.

23. Spis obejmujący świętych i błogosławionych w Martyrologium, a uwzględniający tych świętych i błogosławionych, o których mówiono wyżej w nr. **15**, na mocy starej i stosowanej tradycji ułożony jest od stycznia do grudnia, tak jak w kalendarzu rzymskim, zgodnie z przebiegiem roku cywilnego, chociaż stara się nie lekceważyć przebiegu roku liturgicznego.

Związek Martyrologium z innymi księgami liturgicznymi

24. Liturgiczna celebracja jako wyrażenie i aktualizacja miłości Kościoła do Oblubieńca Jezusa Chrystusa, którego całe misterium w ciągu roku przypomina i czci, dotyczy także kultu świętych. Święci bowiem przez wieloraką łaskę Boga, doszedłszy do doskonałości i osiągnąwszy już wieczne zbawienie, śpiewają Bogu w niebiosach doskonałą chwałę i wstawiają się szczególnie za chrześcijanami, ale i za wszystkimi ludźmi. Dlatego tajemnica Chrystusa i kult świętych tak są wzajemnie powiązane, że w liturgii Kościoła istnieją związki między Martyrologium a innymi księgami liturgicznymi przeznaczonymi do celebracji tajemnicy Chrystusa, która obejmuje również świętych.

25. Z tej przyczyny Kościół, nie chcąc, by uroczystości świętych przesłoniły celebracje wspominające właściwe tajemnice zbawienia, wraz ze spisem świętych i błogosławionych podaje również normy liturgiczne, według których w ustalonych dniach można obchodzić ich wspomnienie³².

26. Wiadomą jest rzeczą, że oprócz uroczystości i świąt świętych oraz wspomnień

³² Zob. Sob. Wat. II, Konstytucja o świętej Liturgii *Sacrosanctum Concilium*, 111.

obowiązkowych, w dni powszednie, które dopuszczają celebrowanie wspomnienia dowolnego, można z uzasadnionej przyczyny celebrować, w tym samym stopniu, oficjum i Mszę jakiegoś świętego zapisanego na ten dzień w Martyrologium Rzymskim albo w *Proprium* Martyrologium, to jest w dodatku własnym do Martyrologium Rzymskiego, zatwierdzonym we właściwy sposób³³.

Lista świętych i błogosławionych w Martyrologium

27. Martyrologium Rzymskie, które należy uznać za księgę liturgiczną, z założenia nie ma stanowić wyczerpującego spisu wszystkich świętych i błogosławionych ani dawać ich obszernych elogiów, na podstawie których można by tworzyć budujące traktaty ascetyczne lub przedstawiać historię Kościoła jako rodziny świętych i świętego ludu z Bożego nabycia (por. 1 P 2, 9; 1 Tes 5, 9-10; 2 Tes 2, 13).

28. Martyrologium bowiem obejmuje listę wspomnień upamiętniających przede wszystkim Najświętszą Maryję Pannę, Bożą Rodzicielkę, następnie aniołów i na koniec wiernych chrześcijan, którzy uczestniczą w kulcie Kościoła powszechnego lub partykularnego oraz w kulcie każdej rodziny zakonnej w obecnych czasach, a nie stanowi pełnego katalogu wszystkich, którzy cieszą się uszczęśliwiającym i wiecznym widzeniem Boga³⁴.

29. Z tych względów Martyrologium Rzymskie obejmuje świętych zapisanych w kalendarzu rzymskim, gdyż stanowią oni rys uniwersalności w powszechnym Kościele rytu rzymskiego, oraz większość, ale nie wszystkich, spośród tych, którzy należą do jakiegoś Kościoła partykularnego lub rodziny zakonnej i są wspominani według stosownego stopnia liturgicznego. Ten charakter partykularny lub lokalny wspomnień świętych starożytnych i wszystkich błogosławionych od średniowiecza aż do współczesności zaznaczony jest asteryskiem (*) według liczby, która w danym dniu określa chronologiczny porządek świętych i błogosławionych.

IV

ZASTOSOWANIE MARTYROLOGIUM

Celebracje o świętych lub błogosławionych

30. Jak powiedziano w nr. **26**, Mszę albo także oficjum jakiegoś świętego wpisanego w Martyrologium Rzymskie lub we własne Martyrologium, stosownie zatwierdzone, można celebrować z uzasadnionej przyczyny w dniu, w którym jego imię jest włączone, w dni powszednie, w które dopuszcza się dowolną celebrację wspomnienia³⁵.

31. Tego rodzaju celebrację jakiegoś błogosławionego wpisanego w Martyrologium lub we własne Martyrologium, stosownie zatwierdzone, rezerwuje się dla diecezji,

³³ Zob. *Ogólne wprowadzenie do Liturgii Godzin*, nn. 244, 234-239; Św. Kongregacja Kultu Bożego, *Instrukcja o kalendarzu partykularnym*, 8-10: AAS 62 (1970) ss. 653-654.

³⁴ Zob. *Ogólne wprowadzenie do Mszału Rzymskiego*, n. 316.

³⁵ Zob. *Ogólne wprowadzenie do Mszału Rzymskiego*, n. 316; *Ogólne wprowadzenie do Liturgii Godzin*, 244.

narodu lub bardziej rozległego obszaru czy też dla rodziny zakonnej, którym na to zezwoliła Stolica Apostolska³⁶.

32. Wypada, aby każda diecezja lub rodzina zakonna miała własny kalendarz³⁷, a poszczególne Konferencje Episkopatów powinny sporządzić własne kalendarze dla swojego narodu albo, razem z innymi Konferencjami, kalendarz dla rozleglejszego obszaru [jurysdykcyjnego]. Wszystkie one powinny odpowiednio zgadzać się z Martyrologium Rzymskim i uzyskać aprobatę lub zatwierdzenie Stolicy Apostolskiej.

33. Jeżeli natomiast dzień narodzin [dla nieba] jakiegoś świętego lub błogosławionego wskazany w Martyrologium natrafia na przeszkodę w postaci celebracji wyższego stopnia przypadającej corocznie, owego świętego lub błogosławionego można wspominać we własnych kalendarzach w najbliższym wolnym dniu lub, jeżeli zachodzi taki przypadek, w innym odnoszącym się do niego dniu, jak np. w dniu znalezienia, podniesienia lub przeniesienia ciała albo także w dniu kanonizacji czy beatyfikacji, ale zazwyczaj należy ten dzień uważać za mniej stosowny³⁸. W takim przypadku w czytaniu Martyrologium należy we właściwym miejscu zastosować jedną lub drugą formułę podaną niżej.

34. Każdy święty zapisany w Martyrologium Rzymskim może być wybrany na patrona tytularnego kościoła. Gdyby chodziło o błogosławionego, należy prosić Stolicę Apostolską o indult³⁹, chyba że ten błogosławiony został już we właściwy sposób zapisany w kalendarzu diecezjalnym lub narodowym⁴⁰.

Czytanie Martyrologium

35. Elogia świętych przewidziane na jakikolwiek dzień czytane są w dniu poprzedzającym.

36. Godne pochwały jest czytanie Martyrologium w chórze, ale może ono mieć miejsce również poza chórem.

37. Przy czytaniu Martyrologium należy zachować wskazany poniżej porządek.

V

MARTYROLOGIA WŁASNE

38. Każda diecezja, naród i rodzina zakonna mogą przygotować własne Martyrologium albo dodatek do Martyrologium, w którym wymienieni byłiby święci i błogosławieni zapisani we własnym kalendarzu, a których nie ma w Martyrologium Rzym-

³⁶ Zob. Św. Kongregacja Kultu Bożego, Instrukcja *Calendaria particularia*, 6-9: AAS 62(1970) ss. 653-654.

³⁷ *Ogólne normy roku liturgicznego i kalendarza*, nn. 48-55; Św. Kongregacja Kultu Bożego, Instrukcja *Calendaria particularia*, z dnia 24 czerwca 1970, nn. 1-9,12: AAS 62(1970) ss. 651-654.

³⁸ Zob. Św. Kongregacja Kultu Bożego, Instrukcja *Calendaria particularia*, n. 21: AAS 62(1970)s. 656.

³⁹ Zob. Św. Kongregacja Kultu Bożego, Instrukcja *Calendaria particularia*, n. 34: AAS 62(1970) s. 659; *Pontyfikal Rzymski, Obrzęd poświęcenia kościoła i ołtarza*, wydanie wzorcowe, 1977, rozdz. II, n. 4.

⁴⁰ Kongregacja ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, Notyfikacja o dedykowaniu lub poświęceniu kościoła na cześć jakiegoś Błogosławionego, z dnia 29 listopada 1998: *Notitiae* 34(1998) s. 664.

skim albo czci się ich w innym dniu, albo celebracja jest innego stopnia, czy też wydaje się, że ich elogium winno być odpowiednio poszerzone. Tego rodzaju *Proprium* powinno zostać wysłane do Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów celem potwierdzenia i uzyskania aprobaty lub zatwierdzenia.

39. Poszerzone elogia nie powinny być skomponowane w gatunku literackim „żywotów” lub „legend”, lecz – na ile to możliwe – winny ukazywać paschalne zwycięstwo Chrystusa w Jego sługach oraz różnorodność łaski udzielonej każdemu wiernemu⁴¹. Zawsze powinna być ściśle zachowana prawda historyczna⁴²; nie należy też dołączać elementów homiletycznych ani „budujących”. Takie elogium nie powinno mieć więcej niż około czterdziestu słów.

VI

PRZYSTOSOWANIA POZOSTAJĄCE W GESTII KONFERENCJI EPISKOPATÓW

40. Do zadań Konferencji Episkopatów należy przygotowanie Martyrologium w językach narodowych, z zachowaniem integralności i wiernie oraz z uwzględnieniem szczególnych cech gatunku literackiego.

41. Wypada, ażeby przy wydawaniu Martyrologium elogia każdego dnia, które za zgodą Stolicy Świętej należy uznać za własne dla całego narodu lub terytorium, były umieszczone na pierwszym miejscu po elogiach, które należą do celebracji zapisanych w kalendarzu ogólnym i tak są wydrukowane. Te natomiast elogia, które są własne dla regionu lub diecezji, powinny znaleźć się w odrębnym dodatku. Tekst zaś każdego wydania Konferencji Episkopatu powinien być zaaprobowany zgodnie z zasadą prawa i oddany Stolicy Apostolskiej w celu potwierdzenia. Przy zachowaniu koniecznych zmian dotyczy to również każdej rodziny zakonnej.

42. W przygotowywanych wydaniach należy dokładnie rozróżnić między kompletnymi wersjami Martyrologium Rzymskiego a zbiorami częściowymi, które, aczkolwiek zaczerpnięte z Martyrologium Rzymskiego dla celów pastoralnych, nie powinny być przeznaczone do zastosowania w liturgii.

⁴¹ Zob. Sob. Wat. II, Konstytucja o świętej Liturgii *Sacrosanctum Concilium*, n. 92.

⁴² Tamże, n. 111.